

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

* * *
APELĀCIJAS PADOME

Pasta adrese: a/k 124, Rīga LV-1010	Adrese: Citadeles iela 7 (70), Rīga	Tālruni: 7 027 190, 7 027 140	Fakss: 371 7 027 208
--	--	----------------------------------	-------------------------

Iebilduma lietas šifrs:
ApP/96/ M 31 914-Ie

Lēmums

Rīga

1996. gada 22. novembrī

Apelācijas padome:

ApP sēdes priekšsēdētāja - D.Liberte,
ApP sēdes locekļi - I.Judinska un K.Krūmiņš,
ApP sekretāre - S.Drozdovska

1996. gada 1. novembrī izskatīja iebilduma iesniegumu, kuru, balstoties uz LR Likuma par preču zīmēm (LPZ) 10. panta pirmo daļu, 1996. gada 10. maijā firmas CASTROL LIMITED (Lielbritānija) vārdā iesniegusi patentu pilnvarotā V. Sergejeva pret preču zīmes ASTROL

(preču zīmes īpašnieks - firma ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO (Vācija);
pieteik. Nr. M-92-3753; pieteik. dat. - 23.12.1992; reģ. Nr. M 31 914; reģ. (publ.) dat. - 20.02.1996; 1. kl. -
ķīmiskie produkti rūpnieciskiem nolūkiem, proti, cieti un šķidrī piemaisījumi smērvielām, kā arī degvielām, tai
skaitā vielas emulsijas noslāņošanai; 4. kl. - antifrīzi; tehniskās eļļas un konsistentās smērvielas; smērvielas,
šķidrā un gāzveida degviela, īpaši, benzīns, dīzeļdegviela un petroleja, benzols)

reģistrāciju LR Patentu valdē (LPV).

Iebilduma iesnieguma motivējums - apstrīdētā preču zīme ASTROL (reģ. Nr. M 31 914) ir tik līdzīga ar Latvijā un pasaulē plaši pazīstamas Lielbritānijas firmas CASTROL LIMITED vispārzināmu preču zīmi CASTROL, ka iespējama šo zīmju sajaukšana (LPZ 2. panta pirmās daļas 10. punkts).

Iebilduma iesnieguma kopija saskaņā ar LPZ 10. panta otrās daļas noteikumiem 1996. gada 10. maijā tika nosūtīta apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāvim - patentu pilnvarotajam A. Pētersonam. Preču zīmes ASTROL īpašnieka pārstāvja atbilde saņemta 1996. gada 6. augustā.

ApP sēdē piedalījās:

- no iebilduma iesniedzēja puses: firmas CASTROL LIMITED pārstāve patentu pilnvarotā V.Sergejeva;
- no preču zīmes īpašnieka firmas ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO puses: patentu pilnvarotais A. Pētersons.

I. Izskatot iebilduma lietā esošos dokumentus un materiālus un noklausoties pušu pārstāvju paskaidrojumus, Apelācijas Padome **konstatēja**:

1. Apstrīdētā preču zīme ASTROL (reģ. Nr. M 31 914) reģistrēta LPV kā vārdiska preču zīme.

2. Iebilduma iesniedzēja - firmas CASTROL LIMITED pārstāve, atsaucoties uz LPZ 2. panta pirmās daļas 10. punktu, motivē savu iebildumu ar to, ka apstrīdētā "...firmas ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO preču zīme ASTROL (reģ. Nr. M 31 914), ko izmanto 1. un 4. klases preču

marķēšanai, var maldināt Latvijas patērētājus, jo viņiem šāds nosaukums saitās ar Latvijā un pasaulē plaši pazīstamas Lielbritānijas firmas CASTROL LIMITED produkciju, kuras marķēšanai tiek izmantota preču zīme CASTROL'.

3. Savu iebildumu firmas CASTROL LIMITED pārstāve iebilduma iesniegumā un ApP sēdes gaitā pamato sekojoši:

3.1. firma CASTROL LIMITED 1993. gada 29. aprīlī un tā paša gada 4. maijā iesniedza LPV četrus pieteikumus reģistrēt šādas preču zīmes: CASTROL (piet. Nr. M-93-4384), AGRICASTROL (piet. Nr. M-93-4392), CASTROL (fig.) (piet. Nr. M-93-4473), КАСТРОЛ (fig.) (piet. Nr. M-93-4472);

3.2. preču zīme CASTROL pasaulē patērētājiem ir pazīstama kopš 1920. gada un reģistrēta daudzās valstīs;

3.3. šobrīd patērētāji faktiski nejauc preču zīmes CASTROL un ASTROL, jo preču zīme ASTROL patērētājiem vispār nav pazīstama. Taujājot veikalos un degvielas uzpildes stacijās, tika saņemta atbilde, ka produkcijas ar šādu logotipu līdz šim nav bijis. Taču, parādoties ar preču zīmi ASTROL marķētai produkcijai Latvijas tirgū, patērētājs tomēr varētu tikt maldināts, jo vārdi CASTROL un ASTROL grafiski un fonētiski ir pārāk līdzīgi. Patreiz, nezinot, kā firma ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO lietos savu preču zīmi ASTROL attiecīgo preču marķēšanai, nevar apgalvot, ka preču zīme ASTROL nebūs līdzīga preču zīmei CASTROL;

3.4. firma CASTROL LIMITED visos strīdos par preču zīmju CASTROL un ASTROL izmantošanu ir guvusi pozitīvu risinājumu un firmai ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO ir atteikta preču zīmes reģistrācija. Šādi precedenti ir bijuši Vācijā 1990. gadā un Polijā 1996. gadā.

4. Preču zīmes ASTROL īpašnieka - firmas ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO pārstāvis ApP 1996. gada 6. augustā iesniegtajā atbildē iebildumu neatzina, pretstatot tam sekojošus argumentus:

4.1. iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz LPZ 2. panta pirmās daļas 10. punktu nav pamatota, jo:

- preču zīme CASTROL uz preču zīmes ASTROL pieteikšanas datumu - 1992. gada 23. decembri nebija vispārzināma Latvijā; iebilduma iesnieguma materiālos nav nekādu ziņu par šīs zīmes izplatību vai vispārzināmību Latvijā; tas, ka zīme CASTROL ir vispārzināma pasaulē jau kopš 1920. gada, vēl automātiski nenozīmē, ka tā būtu vispārzināma arī Latvijā;

- zīme ASTROL neatkārtoti zīmi CASTROL, jo zīmē CASTROL ir par vienu burtu 'C' vairāk, un tas ir pietiekami, lai zīmes varētu atšķirt;

- zīmes nav arī tik līdzīgas, ka būtu iespējama to sajaukšana. To nozīmes ir tik atšķirīgas, ka ar uzviju kompensē zināmu rakstības un fonētisko līdzību. Vārds CASTROL Latvijas patērētājam saistās ar kastroļiem un pannām, bet vārds ASTROL - ar gaisu, zvaigznēm un sievietes vārdu ASTRA;

4.2. preču zīmes ASTROL pieteikums firmas ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO vārdā LPV tika iesniegts 1992. gada 23. decembrī, t.i., vēl pirms firmas CASTROL LIMITED agrākā pieteikuma M-93-4384, kurš tika iesniegts 1993. gada 29. aprīlī;

4.3. saskaņā ar LPZ 3. panta 4. daļu preču zīmes īpašnieks nav tiesīgs aizliegt citai personai uzņēmējdarbībā labticīgi lietot tās uzņēmuma nosaukumu, ciktāl tas neizraisa sabiedrības maldināšanu par šo preču un pakalpojumu izcelsmi. Vārds ASTROL ir daļa no preču zīmes ASTROL (reģ. Nr. M 31 914) īpašnieka uzņēmuma nosaukuma un iebilduma iesnieguma materiālos nav pierādījumu, ka preču zīme ASTROL ir izraisījusi sabiedrības maldināšanu par firmas ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO preču izcelsmi.

5. Atbildot uz apstrīdētās preču zīmes īpašnieka apgalvojumu, ka iebilduma iesnieguma materiālos nav nekādu ziņu par pretstatītās preču zīmes CASTROL izplatību vai vispārzināmību Latvijā līdz 1992. gada 23. decembrim (t.i., līdz apstrīdētās preču zīmes pieteikuma datumam), firmas CASTROL LIMITED pārstāve ApP sēdes laikā sniedza sekojošu informāciju:

- izziņa no Rīgas Motormuzeja liecina, ka ar preču zīmi CASTROL marķēta produkcija bija plaši pārstāvēta

20. un 30. gados Latvijā, kur to tirgoja G.Hāgensena pārstāvniecība; muzejā eksponētie firmas reklāmas plakāti (to kopijas pievienotas lietai) un eļļas kannas ir autentiski 20. un 30. gadu priekšmeti;

- savu darbību Latvijā firma CASTROL LIMITED atjaunoja 1992. gadā, Lietuvā un Igaunijā - 1993. gadā;

- kā liecina lietai pievienotā akreditācijas dokumenta kopija, firmas CASTROL LIMITED pārstāvniecība Latvijā tika akreditēta 1994. gada 7. decembrī;

- sakarā ar to, ka auto un motosports Latvijā tradicionāli ir ļoti populārs, logotips CASTROL ir plaši pazīstama visiem auto un motosacīkšu interesentiem, jo firma CASTROL sponsorē autosporta pasākumus, tai skaitā komandu TOYOTA F-1 autosacīkstēs. Pateicoties CASTROL LIMITED un citu firmu atbalstam, 1996. gada jūlijā Latvijas motobraucējs Agris Neija piedalījās Olsteras Lielās balvas izcīņas sacīkstēs Ziemeļīrijā, kas vēl vairāk nostiprināja šīs firmas popularitāti Latvijā (skat. žurnālu AUTO, Nr. 57, 10/1996, 24.lpp.);

- logotips CASTROL ir labi pazīstams automašīnu AUDI, BMW, CHRYSLER, FORD, JAGUAR, MERCEDES, NISSAN, OPEL, SAAB, ŠKODA un motociklu YAMAHA īpašniekiem, jo firma CASTROL LIMITED piegādā tiem augstas kvalitātes eļļas un aktīvi reklamē savu produkciju.

II. Apelācijas iesnieguma izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem slēdzieniem:

1. Kā izriet no iebilduma lietā esošajiem reklāmas u.c. materiāliem, firma CASTROL LIMITED savas produkcijas marķēšanai lielākoties izmanto kombinētu preču zīmi - uz zaļa fona baltā riņķa linijā ievietots balts paralelograms, kurā ar sarkaniem burtiem ierakstīts vārds 'Castrol'. Šī pati zīme LPV reģistrēta melnbalta (reģ. Nr. M 32531).

2. Kā izriet no iebilduma lietā esošajiem reklāmas u.c. materiāliem, firma CASTROL LIMITED savu preču zīmi lieto sekojošas produkcijas marķēšanai: vieglo automobiļu un kravas automobiļu motoreļļas, transmisijas eļļas, dažādas plastiskās smēres, bremžu šķidrums, hidrauliskais šķidrums u.tml. Šīs preces faktiski ir tās pašas vai radniecīgas tām, uz kurām ir reģistrēta apstrīdētā firmas ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO preču zīme ASTROL.

3. Jāatzīst, ka firmas CASTROL LIMITED pārstāvja atsaukšanās uz LPZ Likuma par preču zīmēm 2. panta pirmās daļas 10. punkta noteikumiem nav pamatota, jo, neskatoties uz preču zīmes CASTROL popularitāti Latvijā pēdējos gados un neatkarīgi no tā, vai šī popularitāte apliecina, ka preču zīme CASTROL patreiz ir atzīstama par vispārzināmu Latvijā vai nē, nevar neapšaubāmi apgalvot, ka firmas CASTROL LIMITED preču zīme CASTROL bija vispārzināma Latvijā firmas ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO preču zīmes ASTROL reģistrācijas pieteikuma iesniegšanas laikā (23.12.1992), jo lietā nav pierādījumu, kas pamato šo vispārzināmību.

Šim slēdzienam faktiski piekrita arī firmas CASTROL LIMITED pārstāve, kā vienīgo preču zīmes CASTROL vispārzināmību 1992. gadā apliecināmo faktu minot iespēju, ka jau 1992. gadā Latvijā atsevišķos TV kanālos varēja vērot F-1 autosacīkstes, kurās firma CASTROL LIMITED piedalās kā sponsors. Taču šīs iespējas minēšanu ApP neuzskata par pietiekamu, lai atzītu, ka preču zīme CASTROL 1992. gada beigās Latvijā bija vispārzināma preču zīme.

4. Šai lietā nav ņemami vērā fakti par firmu CASTROL LIMITED un ASTROL-OEL-GESELLSCHAFT A.STEINRATHS GmbH & CO strīdiem par preču zīmju CASTROL un ASTROL izmantošanu un šo strīdu rezultātiem citās valstīs, jo katrā konkrētā valstī pastāv konkrēti apstākļi, kuri nosaka katra konkrētā strīda rezultātu.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no Likuma par preču zīmēm 2. panta pirmās daļas 10. punkta noteikumiem, **nolemj:**

1. noraidīt kā nepamatotu firmas CASTROL LIMITED iebildumu pret preču zīmes ASTROL (reģ. Nr. M 31 914) reģistrāciju Latvijas Republikas Patentu valdē;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu nodaļai un Dokumentācijas un Valsts reģistru nodaļai, pamatojoties uz šo lēmumu, Likumā par preču zīmēm noteiktajā kārtībā izdarīt Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā LPV dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes ASTROL (reģ. Nr. M 31

914) reģistrāciju un firmas CASTROL LIMITED iebilduma noraidīšanu.

ApP lēmumu var pārsūdzēt Rīgas Apgabaltiesā LPZ 11. panta ceturtajā daļā noteiktajā laikā.

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts LPZ noteiktajā laikā, saskaņā ar Latvijas Civilprocesa kodeksa 209. pantu stājas spēkā no dienas, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētāja D. Liberte

ApP sēdes locekļi: I. Judinska

 K. Krūmiņš